

Helsepolitisk barometer 2023

**Befolkningens holdninger
i helsepolitiske spørsmål**

Sperrefrist til 30. mars 2023 kl 12:00

Nationaltheatrets konferansesenter

30. mars kl. 12:00 -14:30

KANTAR

Om undersøkelsen

Kantar Helsepolitiske Barometer er en uavhengig, syndikert undersøkelse.

Formålet er å kartlegge befolkningens holdninger i helsepolitiske spørsmål.

Målingen har vært gjennomført siden 2016.

Mer enn 2000 respondenter.

Datainnsamling 12. desember 2022 – 15. januar 2023.

Gjennomført i samarbeid med

Færre føler seg ved god helse

Personer med lav inntekt viser større nedgang
enn personer med høy inntekt

Vi er ikke like fornøyd med livet som før pandemien

Størst er nedgangen i aldersgruppen under 30 år

Andelen fornøyde reduseres med 15%-poeng fra 2020

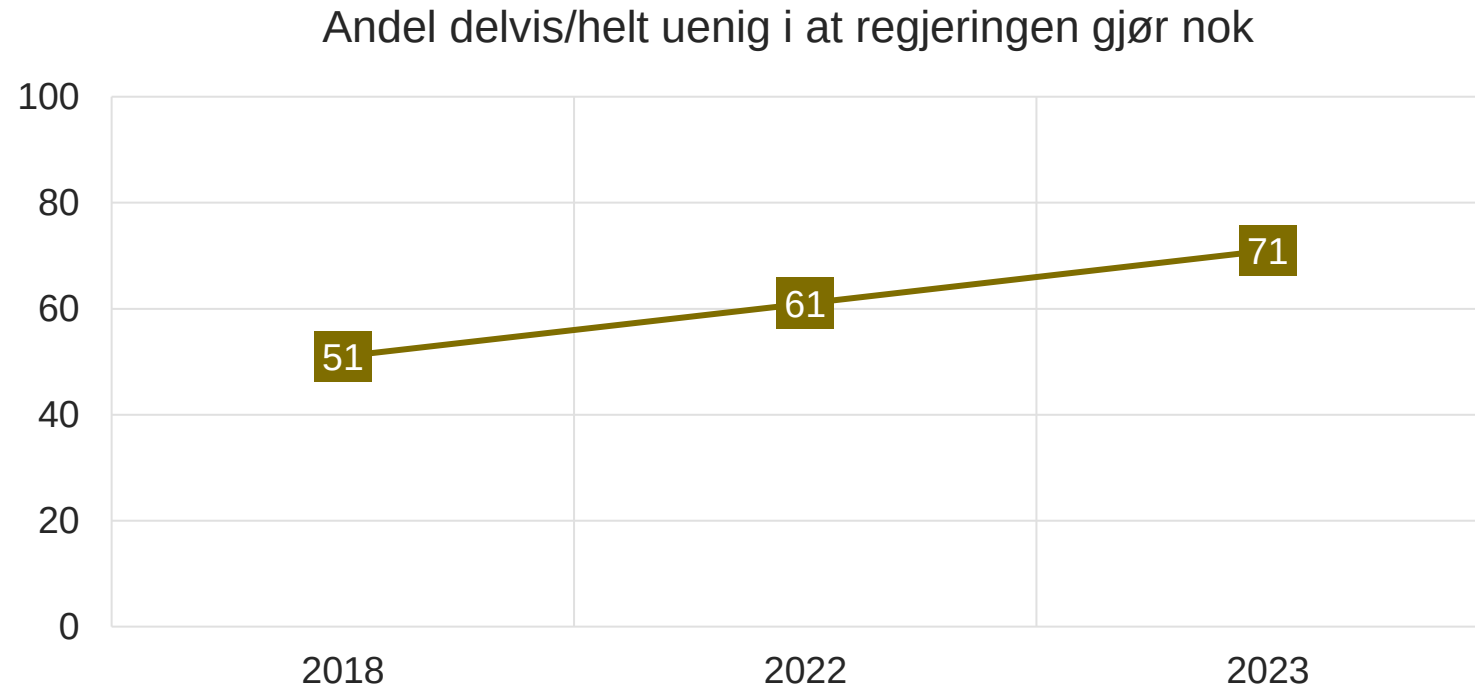

54%

Tror kapasiteten
i det offentlige helsevesenet
vil være dårligere om fem år

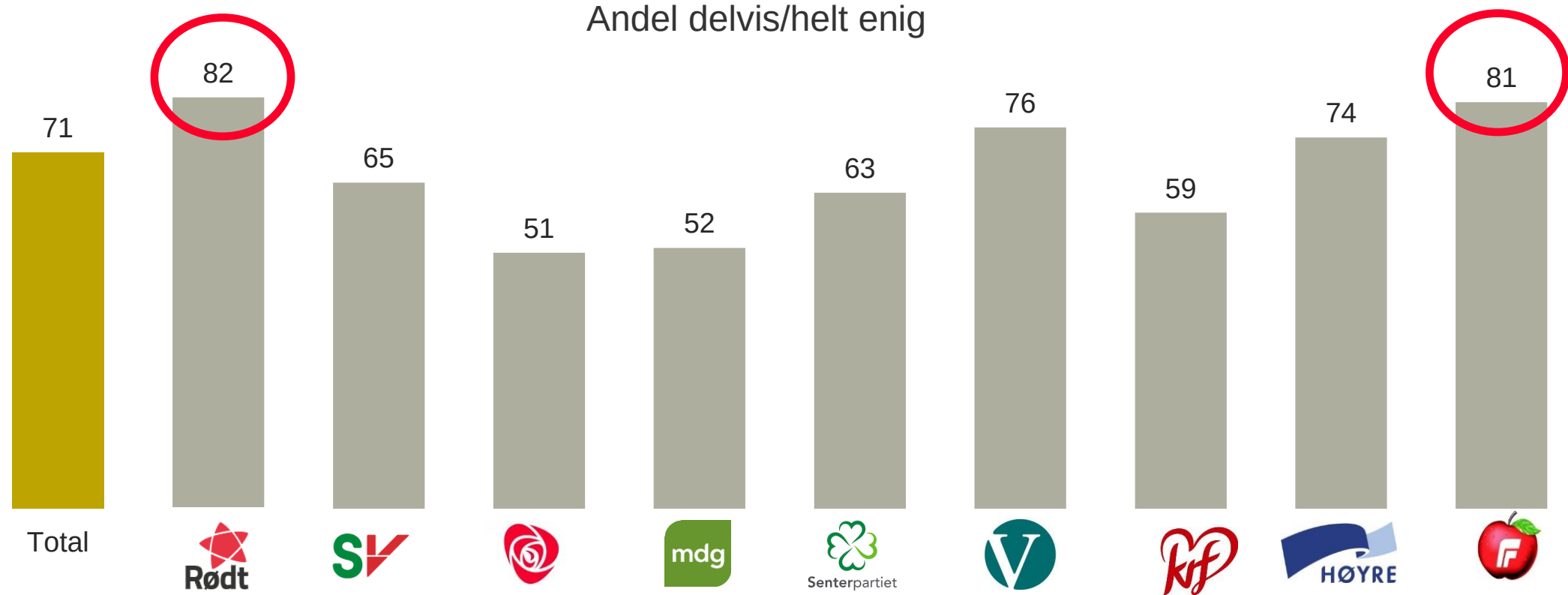
Kun 13% tror den vil bli bedre

Overveiende og økende enighet blant velgerne om at regjeringen ikke gjør nok...

...for å møte utfordringen med flere eldre og økende sykdomsbyrde

Overveiende og økende enighet blant velgerne om at regjeringen ikke gjør nok...

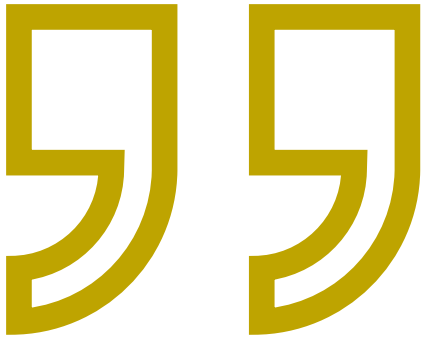
...for å møte utfordringen med flere eldre og økende sykdomsbyrde

Det bør være **lik adgang for alle** til helsetjenester,
samt at private tar fagfolk ut av det offentlige tilbudet

Rødt-velger

Det vil bli **større ulikhet**, der økonomi vil bli avgjørende for behandling.
Private aktører vil okkupere de beste ressursene.

SV-velger

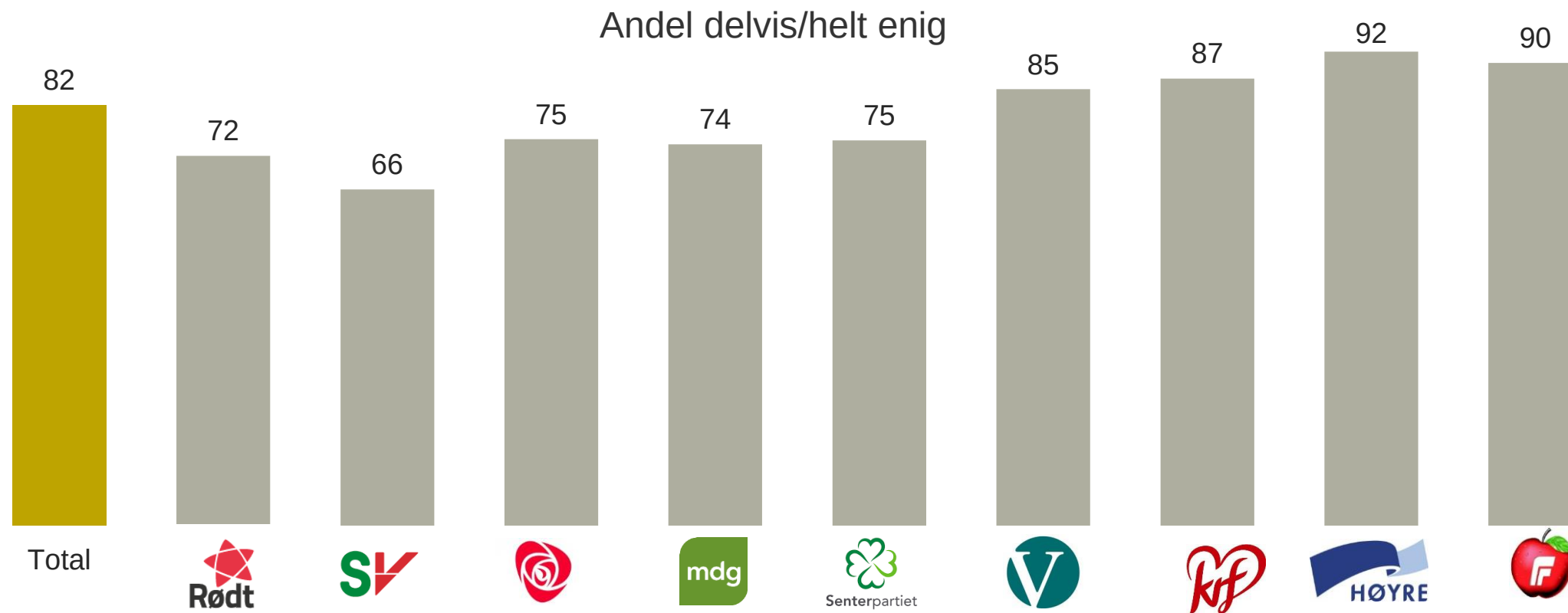
Det burde **ikke være behov** for et privat tilbud i Norge.

Rødt-velger

Private tjenester tiltrekker seg leger og sykepleiere
og **tapper** dermed det offentlige tilbudet.

Ap-velger

Majoriteten i alle velgergrupper etterlyser tettere samarbeid mellom offentlig og privat helsetjeneste

Hvor enig eller uenig er du i at den offentlige og private helsetjenesten bør samarbeide i større grad enn de gjør i dag for å sikre god og kostnadseffektiv helsehjelp til befolkningen? (n=2051) Prosent.

For 78% er det greit
at private helseaktører leverer offentlig
finansierte helse- og omsorgstjenester
hvis det gjør at de får den hjelpen
de trenger

A blurred background image of surgeons in an operating room, wearing blue scrubs and masks, with bright surgical lights.

63%

Ser det som positivt
at private sykehus bistår det offentlige
helsevesenet med å dekke samfunnets
behov for behandlingskapasitet

51%

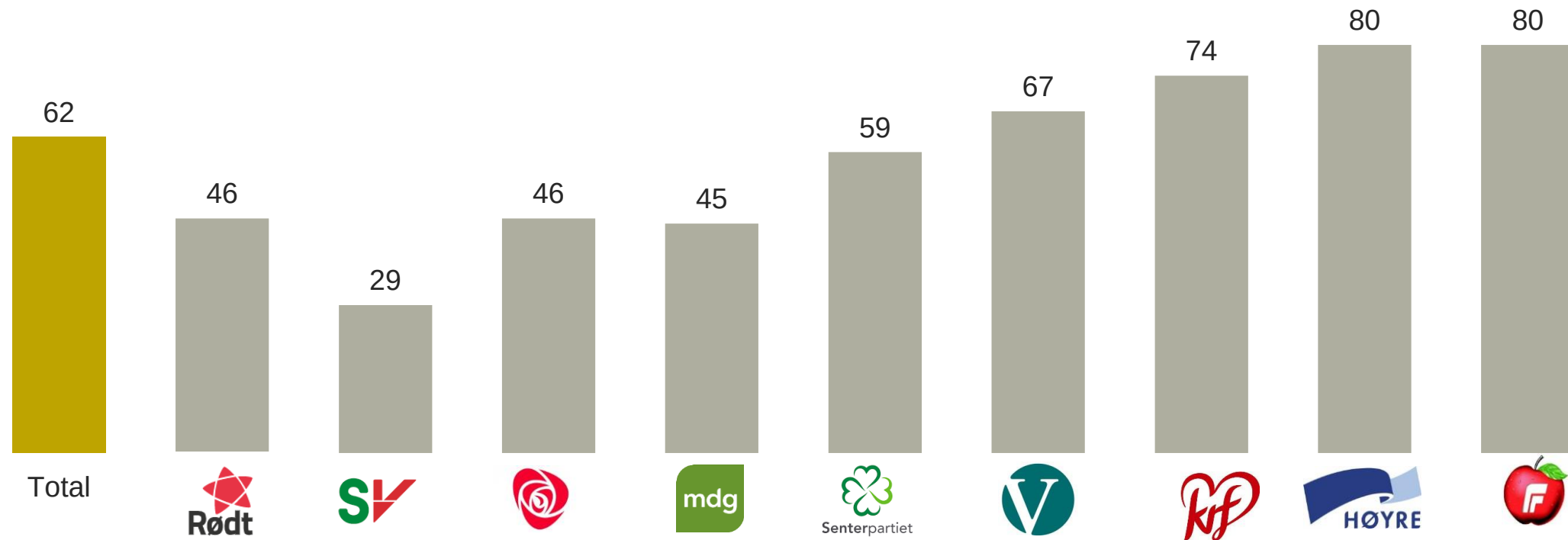
ser det som positivt at de som har anledning
benytter helseforsikring

fordi det bidrar til å frigjøre kapasitet og gir raskere tilgang
for andre pasienter i det offentlige tilbudet

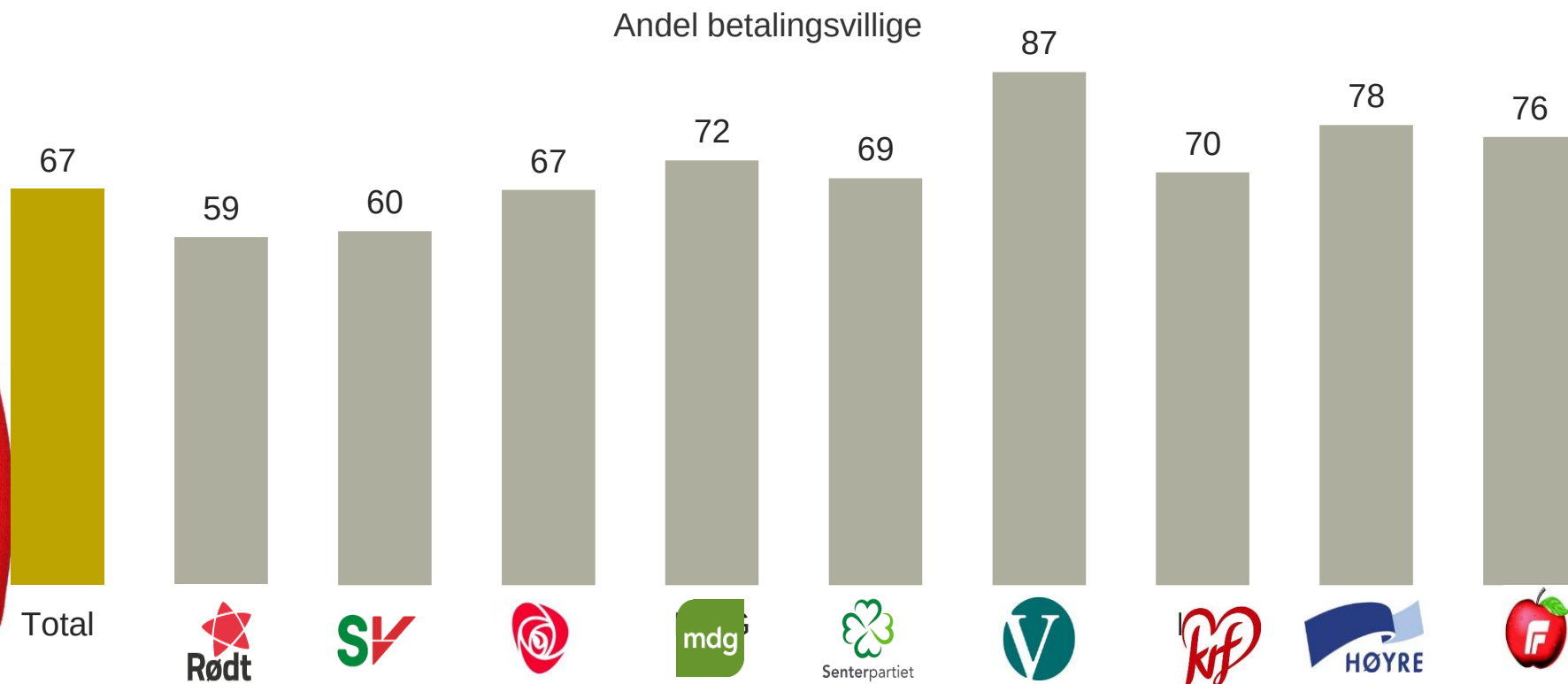
62% foretrekker å bli behandlet på et privat sykehus for å slippe å stå i kø i det offentlige helsevesenet

Andel delvis/helt enig

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand: Jeg foretrekker å bli behandlet på et privat sykehus uten ventetid, fremfor å stå i kø i det offentlige helsevesenet (n=2051) Prosent.

67% er villige til å betale for å være sikret lettere og raskere tilgang til nødvendig helsetjeneste

Det gjelder majoriteten i alle velgergrupper

Kvinne (48) SV-velger:

*Det er forskjell på individ og gruppenivå!
Hva jeg ville gjort som privatperson dersom jeg
eller en av mine ble syke, er ikke det samme som hvordan
jeg mener samfunnet bør innrette seg.*

*Som privatperson gjør jeg ikke alltid det "riktige".
Enhver tenker på seg og sine når man er under press,
sånn er det å være menneske...*

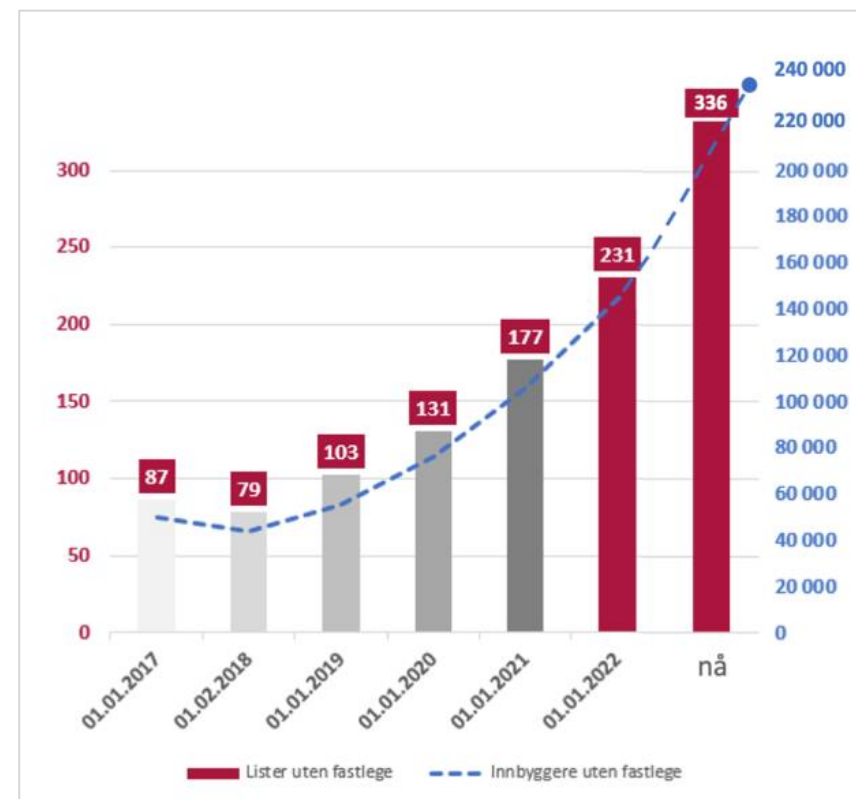
Fastlegetjenesten er under hardt press

- Totalt 16,5 mill konsultasjoner i 2021, opp 1 mill fra året før.
- Hver innbygger hadde i snitt 3,0 konsultasjoner med fastlege, økning på 10% fra 2019.
- Andelen av befolkningen som konsulterte fastlege økte fra 69% til 71%.
- Antall konsultasjoner på legekontorene var høyere i 2021 enn i 2020.
- 80% av fastlegene arbeider mer enn arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Kilde: SSB

<https://www.ssb.no/helse/helsetjenester/statistikk/allmennlegetjenesten/artikler/sterk-vekst-i-bruk-av-fastleger>

Én av 24 står nå uten fastlege

Kilde: Legeforeningen/Allmennlegeforeningen

<https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/yf/allmennlegeforeningen/krisen-i-fastlegeordningen/lister-uten-fast-lege/>

Hvis du skal beskrive fastlegetilbudet der du bor med ett ord,
hva vil det være? (n=2051)

Hvis du skal beskrive fastlegetilbudet der du bor med ett ord,
hva vil det være? (n=2051)

Etter fjerning av *bra*, *ok* og *greit*

31%

Opplever at fastlegetilbudet har blitt
dårligere de fem siste årene

6% mener det har blitt bedre
49% mener det er det samme

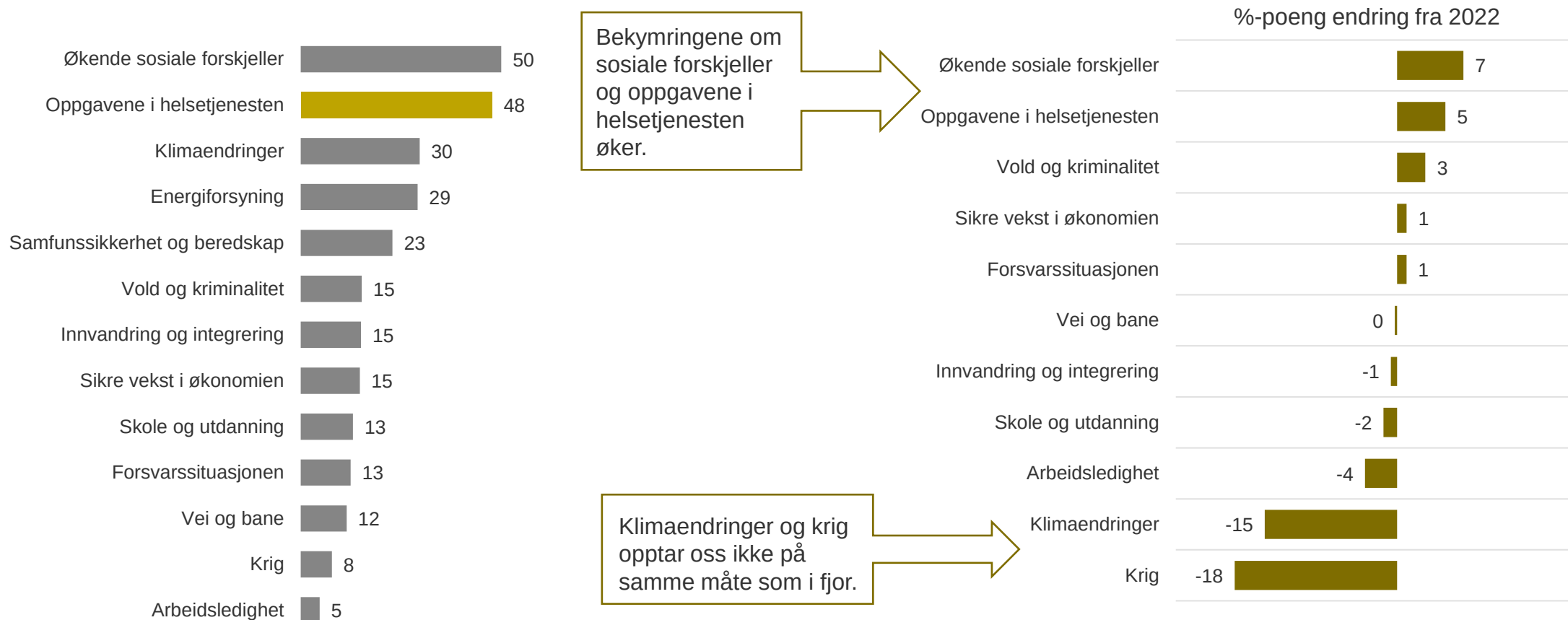
Allikevel sier
68%
seg fornøyde med
fastlegetilbudet
i kommunen
der de bor

A photograph of a man with short grey hair, a beard, and black-rimmed glasses. He is looking upwards and to the right. Two hands are gently touching his neck from behind. The background is a blurred office setting with a whiteboard.

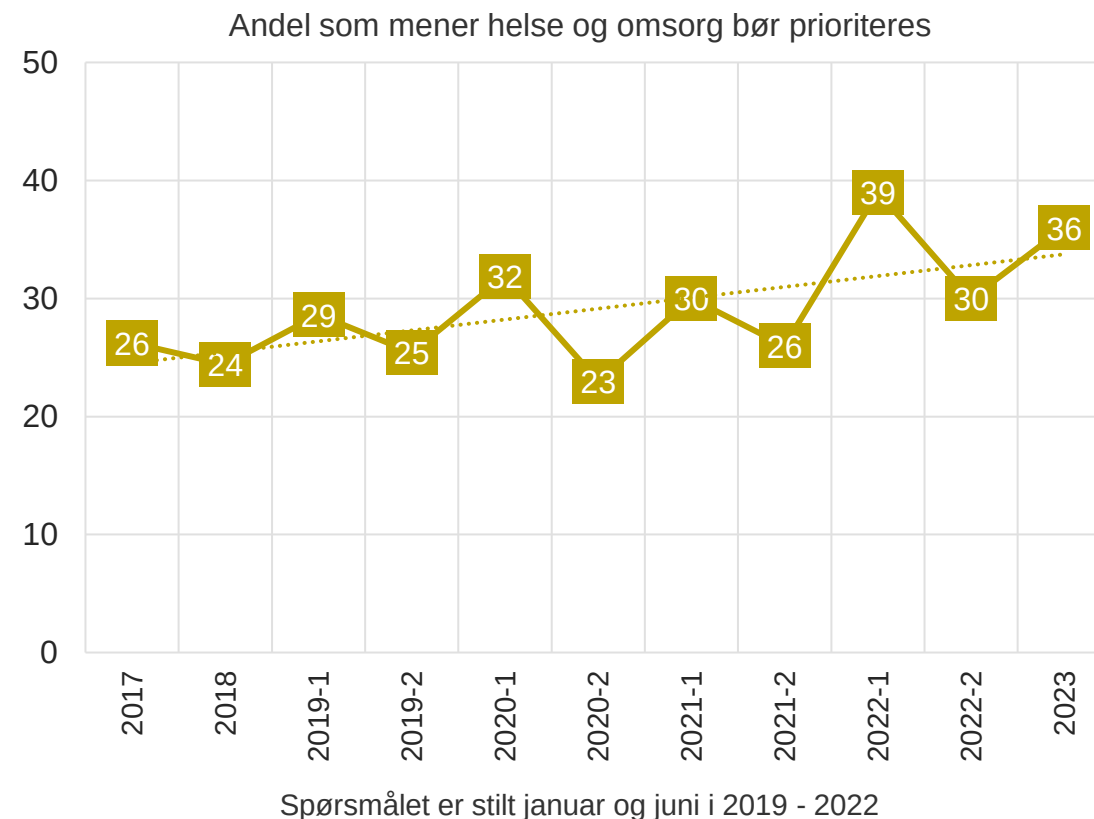
En hardt presset fastlegetjeneste
og allikevel en stor andel fornøyde brukere,
tyder på at man i størst mulig grad forsøker
å skjerme pasientene for de utfordringene
fastlegene møter i hverdagen

Økende sosiale forskjeller og oppgavene i helsetjenesten oppfattes å være vår tids største utfordringer

Hva mener du er de største utfordringene Norge står overfor i dag? Du kan velge tre av følgende alternativ (n=2051) Prosent.

Helse og omsorg er hva flest (36%) mener regjeringen bør prioritere i statsbudsjettet

Dersom regjeringen må prioritere tydeligere mellom ulike samfunnssektorer i statsbudsjettet, hvilken av følgende sektorer mener du bør prioriteres fremfor de andre? (n=2051) Prosent.

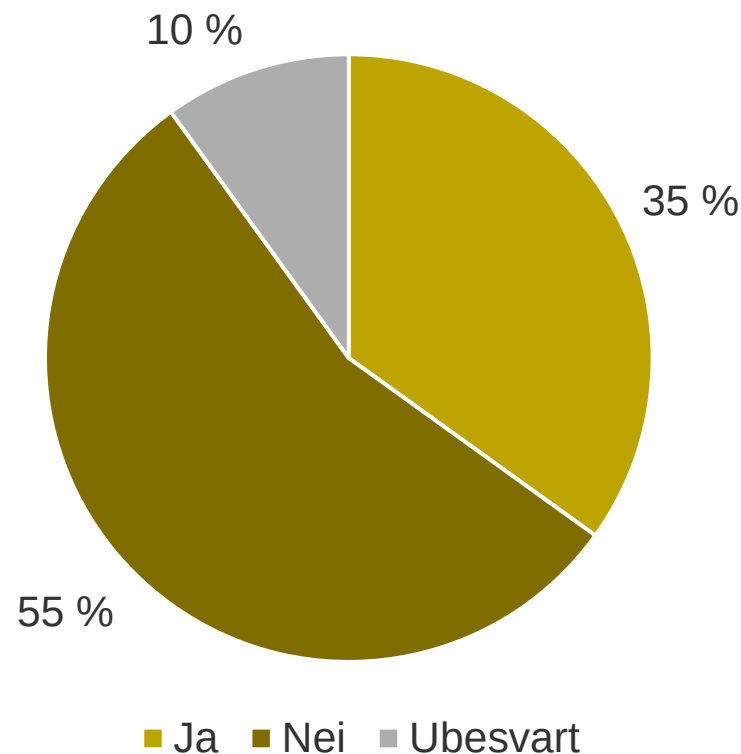
Tilstrekkelig helsepersonell med riktig kompetanse er hva velgerne mener regjeringen først og fremst bør prioritere i årene framover

Majoriteten av befolkningen (70%)
mener helsemyndighetene ikke gjør nok for at personer
med psykiske lidelser får den hjelpen de trenger der de bor

Kun 35% er kjent med at kommunen har plikt til å tilby behandling til de som sliter psykisk

Er du kjent med at kommunen din har plikt til å tilby deg behandling hvis du sliter psykisk? (n=2051) Prosent.

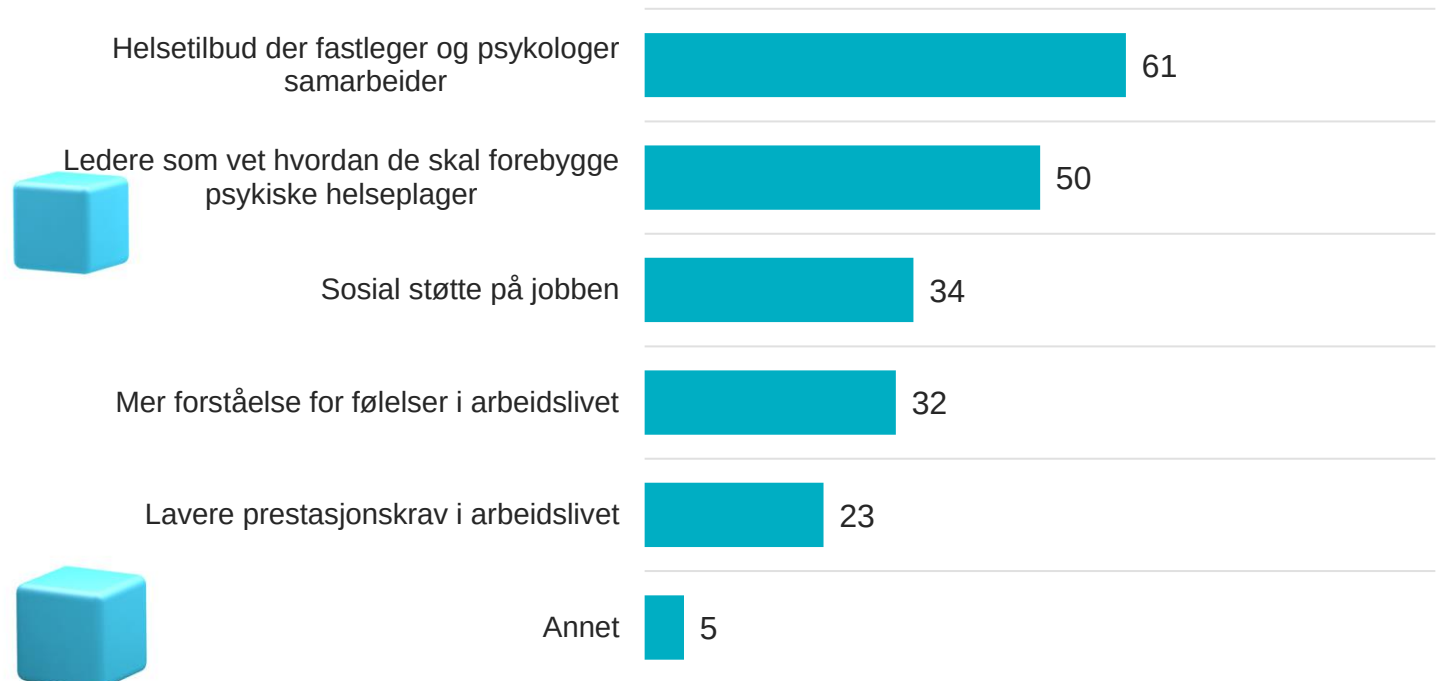
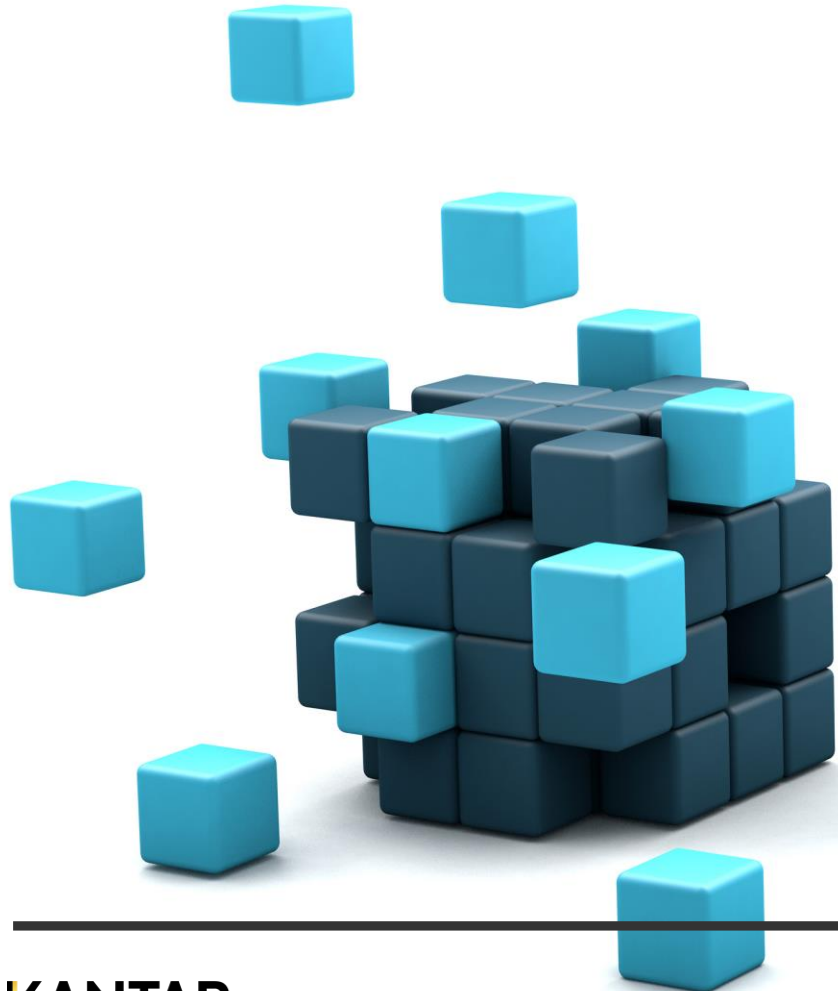
35%

har opplevd selv eller kjenner noen
som ikke har fått nødvendig helsehjelp
gjennom det offentlige helsevesenet
ved psykiske helseplager

For 59% av dem var lang ventetid hos psykolog
årsak til at de ikke fikk hjelpen de trengte

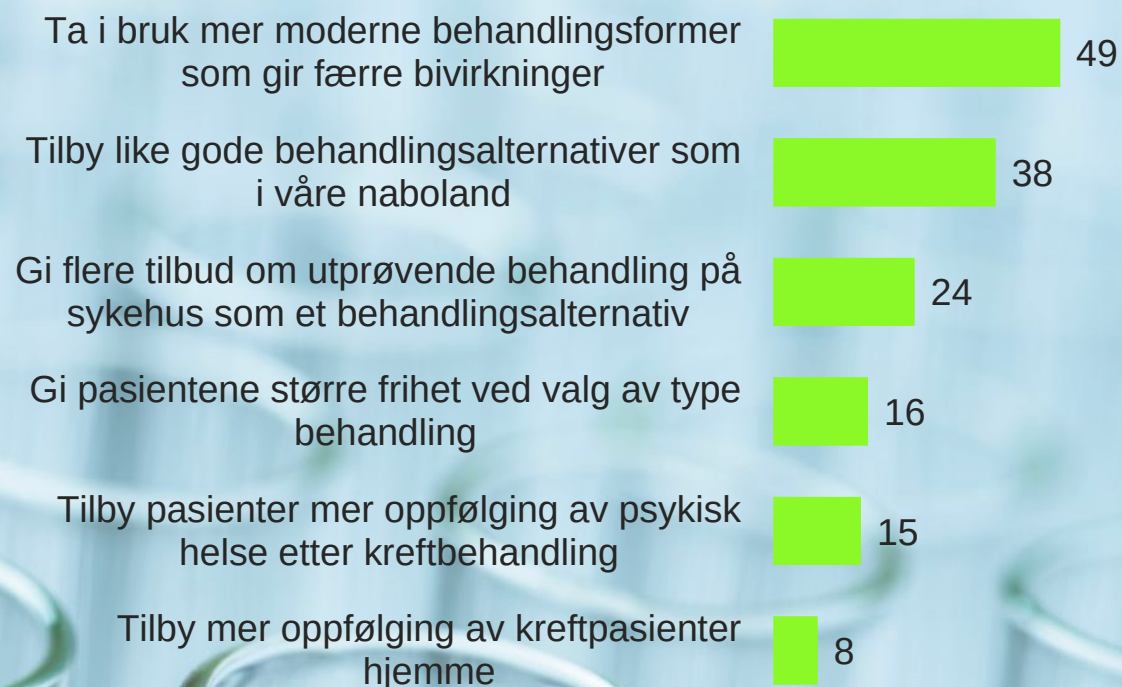

Samarbeid mellom fastlege og psykolog ansees å være blant de viktigste tiltakene for å forhindre at langtidssykemeldt utvikler psykiske plager og symptomer

Å være langtidssykemeldt fører ofte til utvikling av psykiske plager og symptomer, og kan øke sjansene for uførhet. Hva mener du er de tre viktigste tiltakene for å forhindre denne utviklingen? Tre svar mulig (n=2051) Prosent.

Behandlingsformer med færre bivirkninger og et behandlingstilbud på linje med våre naboland mener velgerne regjeringen først og fremst bør legge vekt på i den nye kreftstrategien

Regjeringen skal utvikle en ny kreftstrategi, hva mener du at regjeringen først og fremst bør legge vekt på i dette arbeidet? To svar mulig (n=2051) Prosent.

Få har kjennskap til kliniske studier

37%

Jeg kjenner ikke til rutinene om bruk av kliniske studier.

15%

Jeg er usikker på hva kliniske studier er.

16%

Jeg ville ikke visst om muligheten til å be om å få være med i en klinisk studie.

A group of elderly people are shown from behind, embracing each other on a beach at sunset. The warm, golden light of the setting sun creates a soft, hazy atmosphere. The people are wearing light-colored, textured sweaters. One woman in the center is smiling and looking towards the right. The overall mood is one of warmth, support, and companionship.

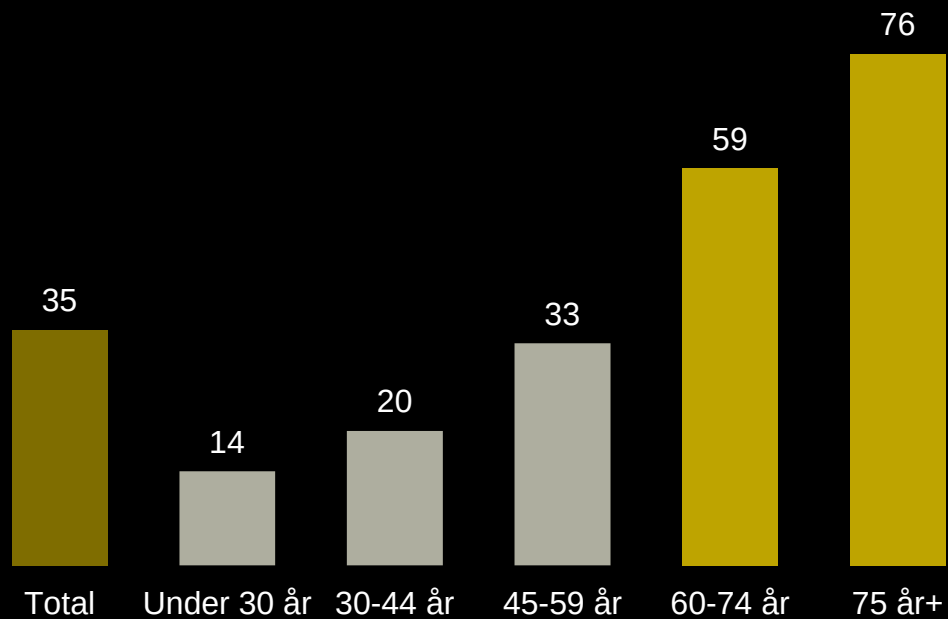
80%

er enige i at den enkelte
må ta større ansvar for egen
helse, sosialt liv og egen
bosituasjon for å sikre
seg en god alderdom

74% har lagt planer for hvordan de skal få en god alderdom

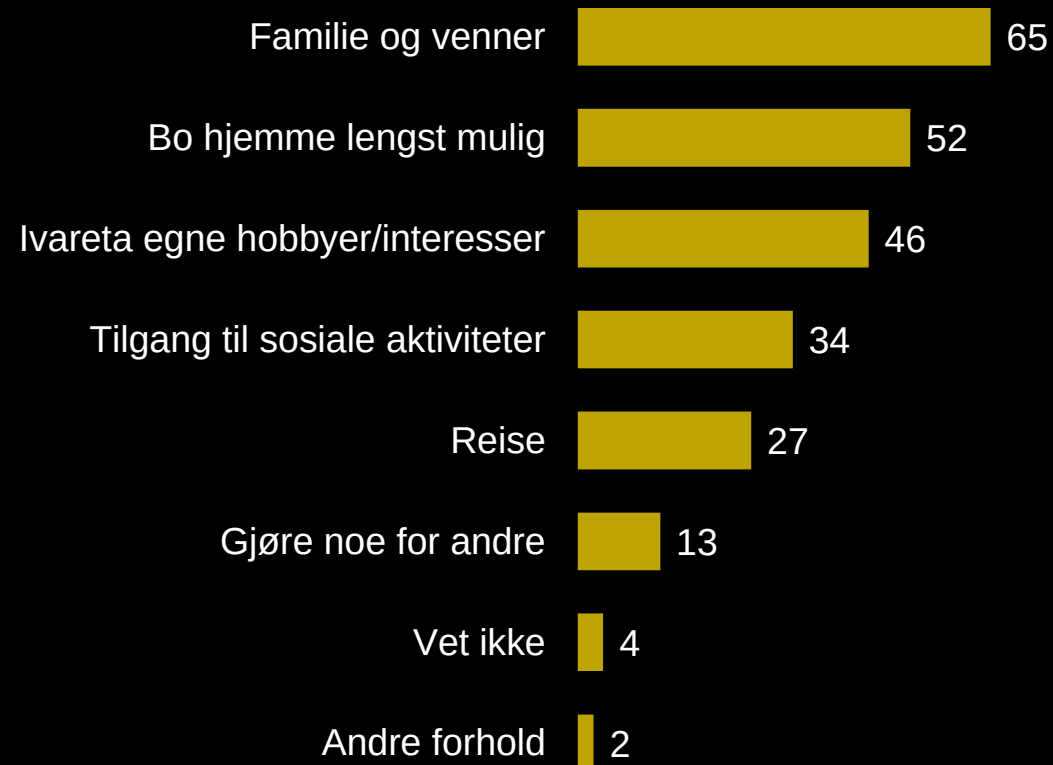
Ved fylte 60 år har de fleste funnet den boligen de vil bo livet ut

Andel som ganske/svært sannsynlig vil bo
i nåværende bolig livet ut

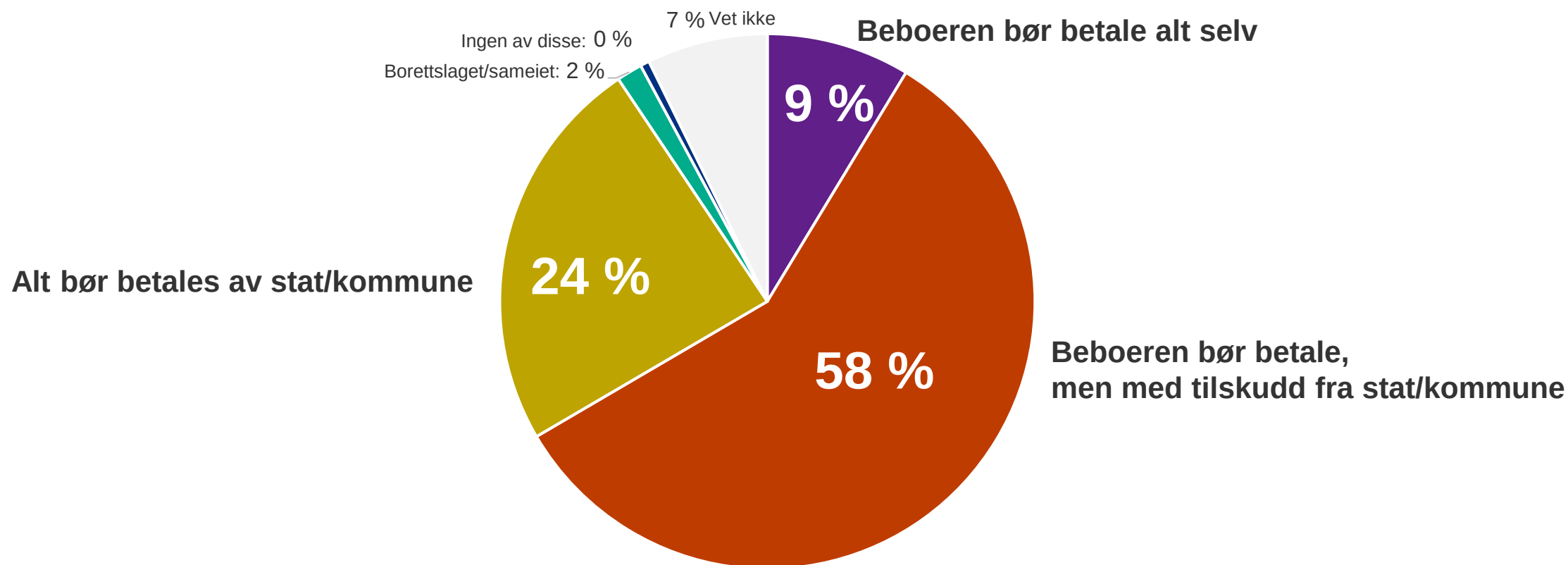

Familie & venner og å kunne bo hjemme er hva flest vil legge mest vekt på når de blir pensjonist

Hvilke av følgende forhold mener du vil være viktig når du blir pensjonist?
Maks 3 svar (n=2051) Prosent.

Majoriteten (82%) av befolkningen mener **stat og kommune** bør bidra med tilskudd for at man skal kunne bo i dagens bolig livet ut

Tenk deg at en person ønsker å bo i dagens bolig livet ut, men at boligen trenger noen tilpasninger. Hvem mener du bør betale for disse tilpasningene for at personen skal kunne bo der resten av livet? (n=2051) Prosent.

FHI forventer mer enn en dobling i antall personer i Norge med demens innen år 2050

Demens er av de to sykdommene nordmenn frykter mest
(Kantar Helsepolitisk Barometer 2017)

Allikevel kan 44% tenke seg å ta en test for å vite hvilken risiko de har for å utvikle demenssykdom

Personlig hygiene

er hva flest mener vil være mest belastende å hjelpe til med
hvis man skulle bli pårørende til en som har demens

Personlig hygiene 60

Komm m off tjenester 33

Sosiale aktiviteter utenfor hj 23

Praktiske gjøremål 23

Fysisk aktivitet, trening 21

Samtale og samvær 19

Regninger, bank, økonomi 18

Teknisk hjelp med TV, data, mob 14

Matlaging 13

A photograph of a couple sitting on a wooden bench, viewed from behind, looking out over a body of water at sunset. The scene is bathed in warm, golden light. Several dogs are present: one is perched on the back of the bench, another is standing on the grass to the left, and two others are on the ground near the bench's legs. The overall mood is peaceful and serene.

**Sosialt samvær og turer er de oppgaver
innen eldreomsorgen flest mener egner seg
for frivillig arbeid**

Kun 6% mener frivillighet ikke er relevant i eldreomsorgen

Økende støtte til full offentlig finansiering av synsundersøkelser til barn under 18 år

Hvem bør betale for synsundersøkelser til barn under 18 år? (n=2051) Prosent.

57% Økende støtte til full offentlig finansiering av briller til barn under 18 år

Hvem bør betale for briller til barn under 18 år? (n=2051) Prosent.

Spør oss om
legemidlene dine, og
om våre helsetjenester.

82%

er enige i at på apoteket
får man gode råd om
legemidler og hvordan
de skal brukes

78%

Mener helsepersonell i apotek bør ha tilgang til en digital oversikt over alle legemidlene pasienten bruker for å kunne gi faglig veiledning om riktig bruk av legemidlene

79% synes det er greit at apotekfarmasøyter kan fornye resepter på enkelte legemidler til behandling av kroniske sykdommer

38%

Det ville være fint, men farmasøyten må kunne kommunisere med legen som har foreskrevet dem

17%

Det ville være en enkel og trygg løsning for de som trenger det

24%

For meg spiller det ingen rolle om det er apotekfarmasøyten eller legen som fornyer slike resepter

16%

Det er legen som har foreskrevet behandlingen som må fornye resepten

Tenk deg en ordning der apotekfarmasøyter kan fornye resepter på enkelte legemidler som du bruker jevning (f.eks. allergimedisin, blodtrykksmedisin eller p-piller). Hvilket av følgende utsagn stemmer best med din holdning til dette? (n=2051).

78%

Ser det som positivt hvis personer med høyt blodtrykk, diabetes 2, sykkelig overvekt eller med muskel- og skjelettplager kunne få utskrevet refusjon av utgifter til trening og livsstilsendring fra fastlegen

65%

mener leger og annet
autorisert helsepersonell bør ha
en viss kunnskap om alternativ
behandling, for å ivareta
sikkerheten til de pasienter som
bruker dette i tillegg til
skolemedisinsk behandling

51%

ser det som viktig at
utøver av alternativ behandling
står i Utøverregisteret dersom
de skulle benytte
et slik tilbud

Brukerne er allikevel godt fornøyde med kontakten de har med helsetjenesten

Det tyder på at de som tilbyr helsehjelpen strekker seg langt for å skjerme brukerne for de utfordringene helsetjenesten møter i hverdagen

Takk for oppmerksomheten!

Presentasjonen kan lastes ned fra
www.kantar.no

For mer informasjon kontakt:
eva.fosby.livgard@kantat.com

KANTAR